

Fuchsiavereniging Limburgs Belleke

Jaargang 6, nr.4,
december 2018

In dit nummer:

Pagina

Alweer een nieuw jaar in aantocht

<i>Alweer een nieuw jaar in aantocht</i>	1-2
<i>Optische Illusies</i>	2
<i>Gebabbel bij Fientje en Jac Wackers</i>	3-6
<i>Najaarsbijeenkomst Bellekes op 20 oktober 2018</i>	7-8
<i>Overwintert de kolibrievlinder in ons land?</i>	9-10
<i>Contributie 2019</i>	10
<i>Nieuwe fuchsia's van Hans van Aspert</i>	11-12
<i>Op zoek naar nieuwe paarse triphylla's</i>	13-16
<i>Babs Belleleur</i>	17-18

Belangrijk om te onthouden:

- **Nieuwjaarsbijeenkomst Fuchsiavereniging 't Limburgs Belleke, zaterdag 5 januari 2019, 14.00–17.00 uur. Trefcentrum Kerensheide, Schineksstraat 11, 6171 AM Stein.**
- **Jaarvergadering Fuchsiavereniging 't Limburgs Belleke op zaterdag 23 maart 2019.**

Foto kop voorpagina: Servi Janssen

Beste Bellenvrienden,

Tijdens de donkerste dagen van het jaar is het bestuur weer druk met het voorbereiden van activiteiten voor het nieuwe jaar.

Om te beginnen is de Nieuwjaarsbijeenkomst doorgenomen tijdens de laatste bestuursbijeenkomst in huize De Cooker.

Dit keer was het een bijzonder welkom voor de voorzitter. Ik had tijdens de najaarsbijeenkomst het genoeg Ophelia, een Ierse Terriër pup van drie maanden, even op mijn schoot te hebben, dat had ze schijnbaar niet vergeten! Terwijl ik in de hal begroet werd door Mario vloog de keukendeur open en werd ik besprongen door twee Ieren. Het waren de twee Ierse Terriërs van Sonja en Mario. Het duurde wel zeker tien minuten totdat die kleine pup van inmiddels vijf maanden enigszins tot bedaren was gebracht. De twee Airedales kwamen ook nog even naar mij toe, doch die lieten het bezoek na de begroeting weer met rust. Uiteindelijk brachten hondenkoekjes de rust terug in huis.

Het programma voor de komende Nieuwjaarsbijeenkomst hebben jullie inmiddels gekregen. Het belooft weer een gezellige middag te worden in Stein!

Het afgelopen jaar was weer zeer succesvol voor de Bellekesfamilie. De bijeenkomsten, de Tuinentocht en het Bellentreffen waren allemaal geslaagd en wij hopen dat het de komende periode weer zal lukken om met ons allen te genieten van onze samenkomsten.

We hebben in het voorbije jaar ook droevige dagen gekend. Onze seniorleden Jérôme Poncelet en Joan Aarts zijn kort na elkaar overleden. We hebben tijdens twee indrukwekkende diensten afscheid genomen van deze

Een nieuw jaar in aantocht?
Fuchsia 'Winter Has Passed' is op dit moment toch wel erg optimistisch.

twee prachtige mensen.

Ook tijdens het Bellentreffen hebben we met z'n allen tijdens een minuut stilte beiden herdacht.

Zowel de Tuinentocht, met een themamiddag bij Petra en Balt, waarbij Mario een presentatie verzorgde over stekken en in het bijzonder de kwaliteit van de verschillende merken stekgrond, als een bezoek aan de tuin Schopsheim in de Voerstreek waren interessante en mooie samenkomsten.

De laatste zaterdag van augustus was onze hoogmis in Ohé en Laak. Indrukwekkend waren de aantallen en vooral de kwaliteit van de gepresenteerde fuchsia's! Het was een hele klus voor de ledenkeurders om de mooiste er uit te kiezen, maar het is weer gelukt! Alle aanwezigen waren tevreden met de resultaten en het bestuur heeft ook genoten, van de planten, maar zeker ook van de massale aanwezigheid van onze leden.

Dit laatste geldt overigens voor alle bijeenkomsten van het achter ons liggende verenigingsjaar.

Mario zal in deze uitgave van het Belleke nog aandacht schenken aan de activiteiten van het afgelopen jaar en Sonja heeft weer onderhandeld met Babs; het contract met deze geweldige correspondent is voor het komende jaar verlengd!

Ik mag jullie, namens het bestuur mooie feestdagen toewensen en hoop jullie allen te mogen begroeten 5 januari in het Zalencentrum te Stein!

Frans Boers, voorzitter

**PRETTIGE KERSTDAGEN EN EEN
GELUKKIG NIEUWJAAR!!**

Optische Illusies

Vorige maand stond hier een schilderij (zie hieronder) van Rob Gonsalves (1959 - 2017). Zijn illusies kunnen we plaatsen onder het 'Magisch Realisme'.

Ook nu weer een schilderij van dezelfde schilder.

De skateboarders vliegen hoger en hoger, steeds gericht op de volgende grote prestatie: om onbevreesd en met grote snelheid boven de bomen en de blauwe rivier beneden te zweven.

Gebabbel bij Fientje en Jac Wackers

Frans Boers

Foto's: Frans Boers

Na een pauze van enkele edities hebben we de draad van de Babbel weer opgepakt. Sonja, Ans, Mario en Frans reisden voor deze Babbel naar Susteren. Een voor ons bekend adres waar enkele jaren geleden een tuin was opengesteld voor de leden van het Belleke en familie.

Fientje en Jac ontvingen ons in hun gezellige huis waar zij samen met de twee poezen de dagen doorbrengen. Fientje, geboren in Dieteren, "voorstad" van Susteren, 67 jaren jong en Jacq uit de kern Susteren, 68 jaren, hebben er 46 jaren huwelijk opzitten. En de liefde straalt en nog altijd van af!

De ontvangst werd versierd met een kop lekkere koffie en we werden overladen met heerlijke vla.

Wat opvalt als je komt aanrijden, is de grote garagepoort aan de linkerzijde van de woning. Jac had een grote garage nodig om daar zijn winkelauto te stallen en voor opslag van de producten die hij in de omgeving wilde verkopen. Het was in de zeventiger jaren een bekend verschijnsel in het straatbeeld, een rijdende winkel voor melk, kaas, boter, eieren en allerlei zaken die voor de keuken van belang waren.

Fientje bleef niet stilzitten en opende een winkel aan huis met dezelfde

Jac en Fientje Wackers, wie kent ze niet?

producten. Ze hadden het er beiden druk mee, maar dat was niet alles: er werden twee zoontjes geboren en die werden keurig opgevoed en zijn inmiddels het huis uit. De ene woont in de provincie, maar de ander heeft het iets verder gevonden en woont al enkele jaren samen in Singapore met zijn daar geboren vrouw. Het huwelijksfeest vond ook daar plaats en Fientje en Jac maakten de reis van hun leven om er van te genieten.

Het blijft natuurlijk ook erg dubbel om te genieten als je kind op zo'n grote afstand van je vandaan woont.

Daar zeggen we geen nee tegen!

Poezelig gezelschap

Hun grote hobby was het ballroomdansen en dat werd met veel passie en energie door heel Nederland gedaan. De prijzenkast in huize Wackers staat vol met gewonnen trofeeën! De foto's laten een paar zien in kledij die niet bepaald past bij het werken in de fuchsiatuin.

Fientje laat enkele baljurken zien en het vrouwelijk bezoek is enthousiast over het getoonde. Ook Jac stond er keurig op tijdens de danssessies, in het zwart en vaak met stropdas. Die stropdas was niet nodig om de zweet af te vegen, maar partner Fientje wist dan ook precies waar ze zich moest positioneren tijdens de dans.

Ook nu nog dansen ze nog twee of drie dagen per week, meestal in Stein, maar geen wedstrijden meer!

Wat wij en de leden de laatste jaren dikwijls hebben gezien is dat Jac de nodige problemen met zijn fysieke gesteldheid heeft en zich dikwijls moest afmelden voor bijeenkomsten van de fuchsiavereniging.

Een ernstige zenuwbeknelling in de rug als gevolg van een auto-ongeluk (hij werd van achteren aangereden) was de oorzaak dat hij

Chic!

Ballroom Dancing

zijn werk met de winkelwagen moest opgeven en ook Fientje moest er toen mee stoppen. Hij kwam in de mallemlen van de medische zorg terecht met verschillende opnames, gedeeltelijke mislukte operaties en moeilijke revalidatie.

Hij vond weer een baan, werd controleur van de rundveehouderij en monsterte de melk bij de melkboeren; de kwaliteit van de melk werd hierdoor verzekerd.

De laatste jaren van zijn werkzame leven was hij fietsenmaker in Susteren en kon zodoende met de fiets naar zijn werkplek.

Fientje heeft na het sluiten van de winkel geen andere baan meer gehad, mede door een mankement dat zij bij de geboorte al had, een niet volgroeide arm. Een uitkering van ons zorgsysteem zat

er echter niet in, dus Jac heeft het de laatste periode dan ook alleen moeten doen.

Het zijn echter twee zeer positief ingestelde personen die altijd een glimlach op hun gelaat toveren en voor iedereen aanspreekbaar zijn.

Ja, en die fuchsia's dan ????

De moeder van Fientje had fuchsia's en ging bij het opruimen van overbodige planten naar de dochter en bezorgde daar enkele potten met mooie bellenboompjes. Een van de eerste planten was de fuchsia 'Windhapper' en die staat nog altijd in de serre om te overwinteren. Zo kaal is het net een kleine eeuwenoude olijvenboom. Aandoenlijk!

Fientje en Jacq werden in 2004 lid van de regionale vereniging en kwamen daar in contact met veel ervaren liefhebbers zoals Michel Wijnands, Wiel van Heel, de gebroeders Driessen en Jacq Puts. Hun eerste voorzitter was Har Erdkamp, onze erevoorzitter die gelukkig nog altijd in onze vereniging is.

De 'Windhapper' waarmee de hobby is gestart heeft de jaren goed doorstaan.

De serre van Jacq staat op dit moment al vol met mooie stekken en je ziet dat het een vakman is met het kweken van fuchsia's.

We hebben dat ook kunnen zien tijdens het Bellentreffen van dit jaar. Fientje en Jacq waren gelukkig present en stonden een aantal keren bij de prijswinnaars.

Ze hebben graag dubbele bloemen maar ook de kleinere enkele vind je terug in hun collectie. Favorieten zijn Windhapper, Maik Luijten, Montevideo, Fuksjana, Annabel en vele andere.

Om te genieten van de prachtige plantentuin van Fientje en Jacq raad ik jullie aan om op de website te kijken. Onder de tab foto's, jaar 2014 vinden jullie de open tuin van de familie Wackers.

Keurig in het gelid, op weg naar het nieuwe seizoen.

De stekken staan er uitstekend bij.

Fientje en Jacq die vier babbelbezoekers hebben genoten van deze middag. Het feit dat beide bezoekende families honden thuis hadden zitten was eigenlijk de enige oorzaak van het vertrek weer naar huis, anders waren we nog wel een uurtje langer gebleven. We hebben genoten en als bestuur zijn we weer gelukkig dat we zo'n positief ingesteld stel mensen in onze vriendenclub hebben.

We hopen dat jullie de komende tijd verstoken blijven van de ongemakken en dat we jullie nog vaak mogen begroeten

Jac en Fientje, bedankt voor de gezellige Babbel en tot ziens bij de Bellekesclub!

Open tuin bij Jac en Fientje, augustus 2014

Fuchsia 'Uschi Willkomm'

Najaarsbijeenkomst Bellekes op 20 oktober 2018

Mario de Cooker

Foto's: Frans Boers

Onze najaarsbijeenkomst vond dit jaar plaats op zaterdag 20 oktober. Nog steeds op een zaterdagmiddag, dat bevalt ons de laatste jaren erg goed! En nu de winter weer gestart is vormt een beetje (soms wel wat duister) daglicht geen overbodige luxe.

Omdat de grote zaal van het Trefcentrum in Stein niet beschikbaar was vanwege een groot feest die avond moesten we uitwijken naar de wat kleinere Rochuszaal. Dat vroeg voor velen van ons wel enige stuurmanskunst. Allereerst voorzichtig het trappetje af. En daarna een plaatsje zoeken in een ruimte die toch net wat kleiner is en anders is ingericht dan we gewend zijn. Maar alles is toch goedgekomen, en we hebben allemaal een plaatsje kunnen vinden.

We zijn de bijeenkomst begonnen met het memoreren van het overlijden van twee van onze oudste en zeer trouwe leden. Kort na elkaar zijn Jérôme Poncelet en Joan Aarts ons ontvallen. Allebei op zeer hoge leeftijd (respectievelijk 89 en 90 jaar oud), dat wel, maar het blijft toch een enorm verlies om zulke fijne fuchsialiefhebbers niet meer bij ons te mogen hebben.

Pièce de résistance van de bijeenkomst was de presentatie door mevrouw Elly Bouts van IVN Stein. Aan de hand van een aantal prachtige vlindercollec-

Wel allemaal opletten!

Iedereen kon de vlinders van dichtbij bekijken.

We konden ook vlinders van buiten Nederland bewonderen

ties van IVN Stein heeft ze ons meegenomen in een tocht door de wereld van de vlinders in Nederland. Ze ging hierbij in op wat voor soorten vlinders in ons land voorkomen, hoe de levenscyclus eruitziet, hoe een aantal soorten de winter doorkomt en wat bedreigingen en kansen zijn voor de vlinders.

De vlindercollecties werden op de tafels uitgesteld zodat de leden van dichtbij de vele vormen en kleuren konden bewonderen.

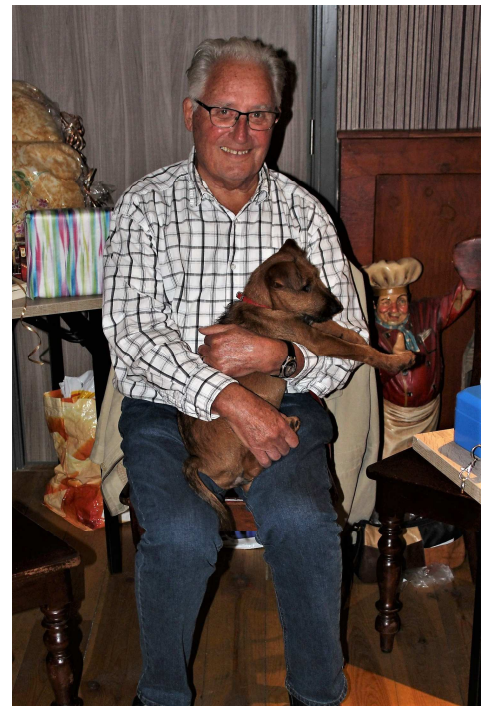
Na een korte pauze in de presentatie werd ook nog een video vertoond over vlinders in Nederland. Mevrouw Bouts, heel hartelijk dank voor de boeiende presentatie.

Als afsluiting van deze middag was er weer een tombola met welgevulde prijzentafel. Iedereen hartelijk dank voor de gulle bijdragen, het was als altijd weer een feest.

'Eregast' bij de bijeenkomst was onze jongste Ierse Terriër Ophelia. Omdat ze nog geen drie maanden oud was konden we haar nog niet een hele middag met de andere honden thuis laten, dus is ze meegekomen. En we hebben lekkages tot het uiterste weten te beperken!

Dit was onze afsluitende activiteit van 2018. Nu op naar 2019! Allereerst als start natuurlijk weer onze Nieuwjaarsbijeenkomst op zaterdag 5 januari. Hopelijk worden we dan niet geconfronteerd met ijzel of grote pakken sneeuw. We hebben in noodgevallen in elk geval Babs achter de hand, die zich dan zou kunnen uitleven met al die vlaaien. Maar we hopen natuurlijk dat alle leden weer zoveel mogelijk aanwezig zijn.

Tot dan, en steek een kaarsje op om de weergoden gunstig te stemmen!

*Ophelia mag even bij voorzitter
Frans op schoot.*

Nieuwjaarsbijeenkomst 2019

Mario de Cooker

Op zaterdag 5 januari 2019 vindt weer onze traditionele Nieuwjaarsbijeenkomst plaats. Net zoals in de afgelopen jaren zal dat zeker ook dit keer weer een gezellige en plezierige bijeenkomst worden. We zien elkaar weer voor de eerste keer in het nieuwe jaar, en er is daarom ruimschoots de gelegenheid voor het uitwisselen van nieuwjaarswensen.

En onder het genot van een hapje en een drankje kunnen we weer genieten van de inmiddels traditionele diafilmpjes van Frans. We kijken daarbij terug op de activiteiten van het afgelopen jaar, en dat betekent elke keer weer fijn nagenieten van wat we samen als vereniging gedaan hebben.

Nieuw in het programma is een korte presentatie over wat er zoal aan nieuwe zaailingen binnen onze vereniging in het afgelopen jaar geproduceerd is.

De bijeenkomst vindt plaats:

Datum: zaterdag 5 januari 2019

Tijd: 14.00 – 17.00 uur

Plaats: Trefcentrum Kerensheide,
Schineksstraat 11, 6171 AM Stein

Overwintert de kolibrievlinder in ons land?

Bron: Kars Veling van de Vlinderstichting in de nieuwsbrief van Nature Today, 13 December 2018

Foto's: Kars Veling; Kim Huskens

Het was een erg goed jaar voor de kolibrievlinder en veel mensen hebben kunnen genieten van deze trekvlinder, die ook veel in tuinen te zien is. De kolibrievlinder trekt normaal gesproken in het najaar weg naar het zuiden, maar er zijn nu ook in december nog meldingen. Probeert hij hier te overwinteren?

Al vanaf de veertiger jaren van de vorige eeuw worden de trekvlinders goed in de gaten gehouden in een van de eerste 'Citizen Science'-projecten. Onder de bezielende leiding van Lempke stuurden tientallen tot honderden mensen jaarlijks al hun trekvlinderwaarnemingen op. De kolibrievlinder was tot 2003 een schaarse trekvlinder. In het boekje *De Nederlandse Trekvlinders* (editie 1972) schrijft Lempke dan ook: "Op het ogenblik zal dan ook niemand de kolibrievlinder gewoon noemen". In het topjaar 1947 werden meer dan tweeduizend waarnemingen opgestuurd (ja, dat ging nog gewoon per post), maar in de meeste jaren waren dat er hoogstens enkele tientallen en soms zelfs nog minder. Als we de gegevens in de NDFF[‡] bekijken zien we dat daarin ook jaarlijks niet meer dan enkele tientallen werden gemeld. Keerpunt was het hele warme en droge jaar 2003, toen veel kolibrievlinders ons land bezochten. Vanaf dat jaar zien

**De kolibrievlinder zweeft voor een bloem om er met de lange roltong nectar uit te zuigen
(Bron: Kars Veling)**

we dat er jaarlijks duidelijk meer kolibrievlinders aanwezig zijn, hoewel de aantallen fluctueren van zo'n 400 waarnemingen in slechte jaren tot 6500 in topjaren zoals 2015. Ook dit jaar, 2018, zijn er bijna 7000 kolibrievlinders gemeld. Er is sprake van een waarnemerseffect, want er worden veel meer waarnemingen doorgegeven dan voorheen, maar de toename is daar maar voor een deel door te verklaren.

[‡] NDFF = *Nationale Database Flora en Fauna*

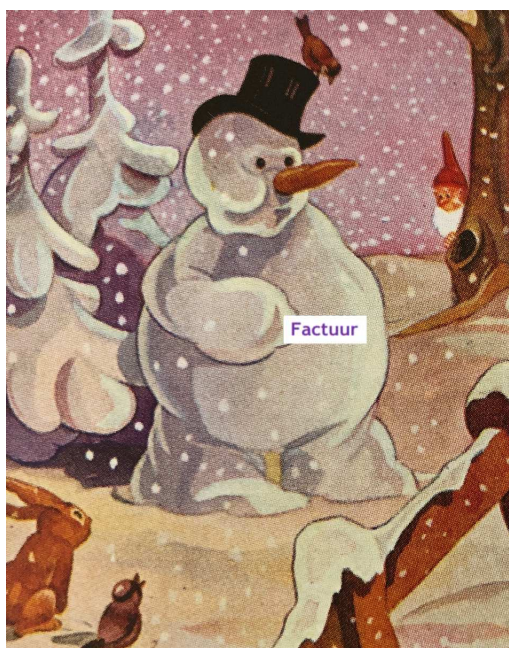
De kolibrievlinders, die hier in het voorjaar en de voorzomer aankomen, planten zich voor een deel hier voort. De rupsen leven op walstrosoorten en die plant is verspreid over het hele land algemeen. De nakomelingen zijn hier in de nazomer en deze trekken weg, vooral naar de regio rondom de Middellandse zee. Daar kruipen ze midden in de winter weg in schuurtjes en grotten en worden in maart weer actief. In ons land zijn maar erg weinig meldingen uit december en januari. De afgelopen twee weken zijn er echter al vijf waarnemingen van kolibrievlinders, waaronder een paar uit schuurtjes en andere plekken die lijken op de overwinteringsplekken in Zuid-Europa. Het lijkt erop dat deze kolibrievlinders het erop wagen en proberen hier de winter te overleven. Als het een zachte kwakkelwinter wordt, zou dat nog kunnen lukken ook. Een beetje vorst kunnen ze wel hebben, maar mochten er nachten komen dat het kwik tot een graad of tien onder nul komt, dan zullen ze dat waarschijnlijk niet overleven. Mocht u ook een kolibrievlinder vinden, geef dan uw waarneming door

**Een overwinterende kolibrievlinder in december 2018 in Millingen
(Bron: Kim Huskens)**

via [Waarneming](#) of [Telmee](#), en volg hoe het de komende weken met de vlinders gaat. We zijn benieuwd of ze het redden.

Contributie Fuchsiavereniging 't Limburgs Belleke

Omdat het nieuwe jaar snel dichterbij komt, is ook weer de tijd aangebroken om u te vragen de contributie voor het volgende jaar te voldoen. De jaarlijkse bijdrage bedraagt € 20 per lid, en € 5 voor een huisgenootlid.

De contributie kan gestort worden op Bankrekening NL61INGB0007063917 (BIC: INGBNL2A) t.n.v. Fuchsiavereniging Limburgs Belleke, onder vermelding van 'contributie 2019'.

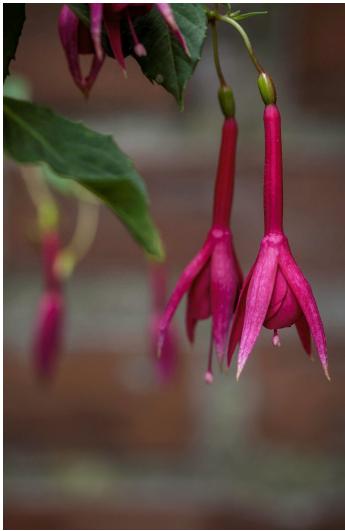
Alvast veel dank,

Sonja de Cooker

Penningmeester Fuchsiavereniging 't Limburgs Belleke

Nieuwe fuchsia's van Hans van Aspert

Foto's: Hans van Aspert

'Jaspers Experience'

'Jaspers Experience'

Fuchsia **'Jaspers Experience'** (Van Aspert, 2018) is afkomstig van de kruising (*F. magellanica* x *F. fulgens*) x zelfbestuiving van *F. jantasensis*.

Deze cultivar is een zelfvertakkende fuchsia. De kleur van de bloem is bietrood. De plant kan het best worden opgekweekt als halfhanger op een lichte plaats, maar wel beschermd tegen de zon.

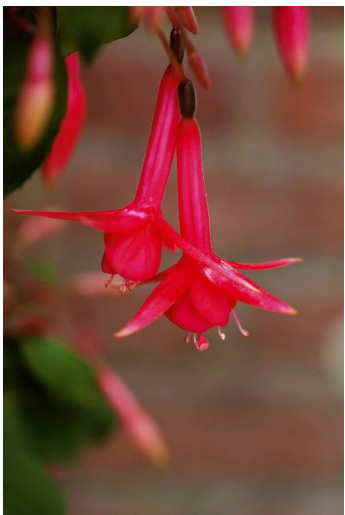
'Jaspers Sprietje'

'Jaspers Sprietje'

Fuchsia **'Jaspers Sprietje'** (Van Aspert, 2018) is ontstaan uit de kruising 'Göttingen' x 'Ting-a-Ling'.

Het is een vrij kleine plant met enkele bloemen die een lange buis hebben.

Opkweken in gefilterd licht.

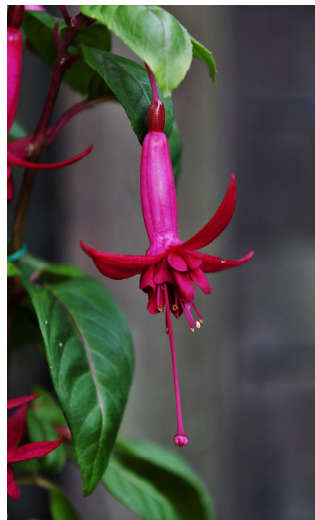
'Jaspers Sunshine'

'Jaspers Sunshine'

Fuchsia **'Jaspers Sunshine'** (Van Aspert, 2018) is afkomstig uit de kruising zaailing zelfbestuiving 'Göttingen' x 'Landgoed Groeneveld'.

De plant is een halfhanger met halfdubbele oranje/roze bloemen.

Ook deze plant voelt zich het prettigst in gefilterd licht.

'Elize'

'Elize'

Fuchsia **'Elize'** (Van Aspert, 2018) is ontstaan uit 'Göttingen' x (('Gruss aus dem Bodetal' x 'Rohees Alrami') x 'Stad Elburg').

De dubbele bloemen hebben een glanzende bietrode kleur.

Opkweken als een struik in gefilterd licht. De plant is genoemd naar een van de kleindochters van de veredelaar.

'Fuchsiana'

'Fuchsiana'

Fuchsia **'Fuchsiana'** (Van Aspert, 2018) is ontstaan uit de kruising 'Göttingen' x (('Gruss aus dem Bodetal' x 'Rohees Alrami') x 'Stad Elburg').

Deze struikvormige fuchsia heeft enkele, auberginekleurige bloemen. Opkweken in gefilterd licht. Deze cultivar is door de NKvF uitgekozen om genoemd te worden naar het verenigingsblad 'Fuchsiana'.

'Peter Rijkoort'

'Peter Rijkoort'

Fuchsia **'Peter Rijkoort'** (Van Aspert, 2018) komt voort uit de kruising *F. triphylla* 'PB#7' x *F. fulgens* 'Rubra Grandiflora'. Het is een krachtige plant met glanzend oranje bloemen die op *F. triphylla* lijken. Peter Rijkoort, die in 2011 op 94-jarige leeftijd overleden is, was in dienst bij het KNMI. De statistiek die hij daar gebruikte voor de ontwikkeling van weermodellen heeft hij ook toegepast bij de *Fuchsia*.

'Henk Westerhuis'

F. 'Henk Westerhuis'

Fuchsia 'Henk Westerhuis' (Van Aspert, 2018) komt voort uit de kruising 'Jaspers Jeroen' x 'Jaspers Jeroen'.

De plant heeft licht oranje-rode sepalen en een fraaie bruin-rode kroon.

Liefst opkweken in gefilterd licht.

Henk Westerhuis is een van de fuchsia-maatjes van de veredelaar van deze plant.

'Jaspers Jeroen'

'Jaspers Jeroen' = ('Toos' x 'Whiteknights Amethyst') x 'Prince Syray'.

Ornamental Crops

In juli 2018 heeft uitgeverij Springer in haar Life Sciences serie het boek **Ornamental Crops (Siergewassen)** uitgegeven als onderdeel van **Handbook of Plant Breeding (Handboek Plantenveredeling)**. In het boek (Engelstalig) worden de veredeling van een breed scala aan planten en de daarbij toegepaste technieken behandeld. Een van de hoofdstukken gaat over *Fuchsia* (hoofdstuk 16, zie hiernaast). Elk hoofdstuk kan apart (in digitale vorm) worden aangeschaft voor €30.

Springer is een belangrijke internationale uitgever van wetenschappelijke tijdschriften en wetenschappelijke boeken. Met 2000 tijdschriften en 6500 nieuwe boeken per jaar is het de op één na grootste uitgever van wetenschappelijke tijdschriften in de wereld, na het Nederlandse bedrijf Elsevier.

» Life Sciences » Plant Sciences

Handbook of Plant Breeding

© 2018

Ornamental Crops

Editors: Van Huylenbroeck, Johan (Ed.)

Features the most up-to-date research on ornamental plant breeding

Includes discussions on plant traits and breeding techniques from the eminent research groups

Provides plant-specific chapters dedicated to all economically-major ornamental species

Chapter 16 Fuchsia

Mario G. R. T. de Cooker, Edwin J. Goulding, Jan H. Wal-denmaier and Paul E. Berry

Abstract *Fuchsia* hybridization and selection of cultivars have been taking place since the 1830s. Much of it was carried out by early horticulturalists who were reluctant to divulge their sources or else more recently by amateur growers who were often opportunistic in their approaches and selection of material. Through DNA sequencing, we now have a fairly robust understanding of the evolution of the genus and how it can be divided into 12 sections, each containing one or more closely related species. This can help guide the selection of species for future hybridization work as well as to better understand the dynamics of some of the past crosses. The base chromosome number in *Fuchsia* is $n = 11$. The different ploidy levels in species and cultivars of *Fuchsia* are described, including how polyploids have been produced artificially through chemical treatment. A greater understanding of variation in flower color and search for novel colors can be gained by examination of anthocyanidin pigments. *Fuchsia* breeding has now shifted away from selection for cold tolerance toward utilization of a much wider array of intersectional crosses involving triphylla hybrids and smaller-flowered sections, as well as short-day-length (winter-flowering) species.

Keywords *Fuchsia* · Breeding · Interspecific hybridization · Anthocyanidins · Flow cytometry · Phylogenetics

Buy this book

▼ eBook 190,39 €

price for Netherlands (gross)

Buy eBook

- ISBN 978-3-319-90698-0
- Digitally watermarked, DRM-free
- Included format: PDF, EPUB
- ebooks can be used on all reading devices
- Immediate eBook download after purchase

► Hardcover 243,79 €

Op zoek naar nieuwe paarse triphylla's

Mario de Cooker

Deel 1: Het huidige assortiment aan paarse triphylla's en andere interessante paarse zaailingen.

Introductie

De triphylla's vormen een aparte groep binnen het fuchsia-assortiment. Ze zijn allemaal direct (de triphylla-hybriden) of in directe lijn (de triphylla's in brede zin) afstammelingen van *Fuchsia triphylla*. Kenmerkend is hun vaak aparte vorm: een enkele bloem met lange buis en een kroon met vrij korte sepalen. Er worden nog regelmatig nieuwe triphylla's aan het assortiment toegevoegd. De kleurstelling is over het algemeen oranje, vaak aangevuld met roze en roodachtige tinten. Witte en pastelkleurige triphylla's zijn nog schaars, maar recente ontwikkelingen voor uitbreiding van het assortiment met deze kleuren zijn veelbelovend. Ook triphylla's met donkere tinten zijn relatief schaars. Echter, ook hier vinden op dit moment interessante ontwikkelingen plaats.

Het onderwerp van deze serie artikelen, waarvan dit artikel het eerste is, is het aangeven van een aantal mogelijk routes om nieuwe paars/purperen triphylla's te creëren. Centraal daarbij staan de projecten van de schrijver dezes, de bij de veredeling ervaren ups en downs, de verwachtingen maar ook de onvermijdelijke frustraties. Onlangs is een doorbraak gerealiseerd in een van deze projecten. Er zal worden aangegeven hoe de species *Fuchsia juntasensis* een doorslaggevende rol speelt bij het creëren van paarse triphylla's. Tot slot zal in deze reeks artikelen het genoom van een aantal in de projecten gemaakte zaailingen worden besproken op basis van de resultaten van flowcytometriemetingen in combinatie met de fenotypes van de zaailingen.

De artikelen in 't Belleke over de zoektocht naar nieuwe paarse triphylla's zijn gebaseerd op een aantal artikelen die eerder zijn gepubliceerd (of deels nog moeten verschijnen) in The Fuchsia Breeders Initiative. Sommige onderdelen zullen daarbij enigszins worden herschreven. Voor de oorspronkelijke artikelen wordt verwezen naar de uitgaven Nr. 12 (december 2018) en Nr. 13 (juli 2019) van The Fuchsia Breeders Initiative, eventueel nog aangevuld met volgartikelen.

Het huidige assortiment aan paarse triphylla's.

Het huidige assortiment aan paarse triphylla's is relatief beperkt.

Triphylla hybriden

'Whiteknights Ruby' (Wright, 1976).
Afkomstig uit de kruising *F. triphylla* x *F. procumbens* van John Wright (VK).

'Maori Pipes' (De Graaff, 1987).
Afkomstig uit de kruising *F. excorticata* x *F. triphylla* van Herman de Graaff (NL).

'Sander Boschker' (De Groot, 2017).
Afkomstig uit de kruising *F. triphylla* (PB7760#6) x *F. perscandens* van Jan de Groot (NL).

'Frans van Zon' (De Keijzer; niet AFS-geregistreerd, jaar onbekend)
'Frans van Zon' is afkomstig uit de kruising *F. triphylla* x *F. juntasensis* van de Nederlandse veredelaar Broer de Keijzer.

F. 'Whiteknights Ruby'

F. 'Whiteknights Cheeky'

Triphylla's

'Whiteknights Cheeky' (Wright, 1980).

'Whitenights Cheeky' is geïntroduceerd door John Wright (VK) en is afkomstig van de kruising 'Whiteknights Ruby' x *F. procumbens*.

'Nippon' (Bögemann, 1992).

'Nippon' is ontstaan uit de kruising 'Thalia' x 'Foolke', gemaakt door de Duitse veredelaar Lutz Bögemann.

'Catharina' (Smits, 1994).

'Catharina' is afkomstig uit de kruising 'Gartenmeister Bonstedt' x *F. procumbens*, gemaakt door de Nederlandse veredelaar Arie Smits.

'Sparky' (Webb, 1997).

'Sparky' is afkomstig uit de kruising *F. procumbens* x 'Thalia', gemaakt door Peter Webb (VK).

'Jaspers Lange Jaap' (Van Aspert 2000).

'Jaspers Lange Jaap' is een zaailing afkomstig uit 'Göttingen' x 'Whiteknights Amethyst', gemaakt door Hans van Aspert (NL).

'Daryn John Woods' (Goulding, 2000).

'Daryn John Woods' is afkomstig uit 'Thalia' x *F. juntasensis*, gemaakt door Edwin Goulding (VK).

'Winter Hymn' (De Cooker, 2014).

'Winter Hymn' is ontstaan uit (('Göttingen' x 'Our Ted') x ('Göttingen' x 'Our Ted')) x (*F. inflata* x *F. juntasensis*).

F. 'Daryn John Woods'

F. 'Winter Hymn'

F. 'Frans van Zon'

Verschillende van deze triphylla hybriden en triphylla's zijn incidenteel gebruikt bij de veredeling, gericht op het maken van paarse triphylla's. Dat heeft echter maar beperkt resultaat opgeleverd. Zeer recent is echter een doorbraak gerealiseerd uit een kruising met 'Daryn John Woods' (zie pag. 16).

Hoe maken we nieuwe paarse triphylla's?

Het meest aantrekkelijke en voor de hand liggende is natuurlijk om uit te gaan van donkere cultivars met een lange tubus en een enkele kroon: bijvoorbeeld de paarse triphylla hybriden, de paarse triphylla's en donkere cultivars met een triphylla uiterlijk. Als deze planten worden gekruist met *F. triphylla* kunnen er interessante triphylla hybriden uit voortkomen. *Fuchsia* species die gebruikt zijn bij het maken van dergelijke paarse zaailingen met lange tubus zijn *F. fulgens* en *F. magdalenae* voor het maken van de lange tubus, en *F. juntasensis* voor het introduceren van

F. 'Maori Pipes'

de paarse kleurstelling. Donkere kleuren zijn of kunnen worden geïntroduceerd door het gebruik van species als *F. excorticata*, *F. perscandens*, *F. × colensoi* en *F. nigricans* of donkere magellanica-cultivars, waarvan er inmiddels vele beschikbaar zijn.

Als we bij het kruisen donkere cultivars gebruiken die niet het uiterlijk van een triphylla hebben, moeten er nogal wat hobbels genomen worden. Niet alleen moet de kleur worden overgedragen op het nageslacht, maar er moet ook een triphylla type gecreëerd worden. Voorbeelden van dergelijke kruisingen zijn 'Fuchsiana' and 'Elize', beide gemaakt door Hans van Aspert (zie p. 11). Deze cultivars zijn duidelijk een mengvorm van een triphylla en een donkere niet-triphylla fuchsia. Alhoewel de paarse kleur van deze cultivars zeer acceptabel is, wijken de vorm van de bloem en de bloeiwijze toch wel af van het echte triphylla type. Ze zouden echter mogelijk gebruikt kunnen worden als kruisingsouder bij het maken van paarse triphylla's.

Enkele andere potentieel interessante paarse niet-triphylla cultivars die gebruikt zouden kunnen worden bij kruisingen zijn:

'War Pipes' (De Graaff, NL, 1989), afkomstig uit de kruising *F. perscandens* x *F. magdalenae*.

'Radings Kees' (Reimann, NL, 1989), ontstaan uit *F. magdalenae* x *F. excorticata*.

'Elma' (Van den Bergh, NL, 1990), kruisingsproduct van *F. × colensoi* x *F. magdalenae*.

'Monti' (Van den Bergh, NL, 1990), ontstaan uit *F. × colensoi* x *F. pilaloensis*.

'Winter Charm' (De Cooker, NL, 2011), ontstaan uit de kruising (*F. inflata* x *F. juntasensis*) x *F. magdalenae*.

'Winter Joy' (De Cooker, NL, 2011), resultaat van de kruising (*F. inflata* x *F. juntasensis*) x (*F. inflata* x *F. juntasensis*).

F. 'Sander Boschker'

F. 'Winter Charm'

F. 'Nippon'

F. 'War Pipes'

F. I 89-04-02

In de loop der jaren hebben alle veredelaars wel een eigen verzameling opgebouwd van niet-geïntroduceerde zaailingen. Deze zaailingen hebben alle hun eigen specifieke eigenschappen, soms een speciale vorm of kleur, of een speciale afkomst, en kunnen op het gewenste moment worden ingezet bij het veredelingswerk.

Een aantal van deze zaailingen in het assortiment van de auteur kunnen interessant zijn voor het werk aan de paarse triphylla's:

I 89-04-02 (Van den Bergh, 1989), afkomstig van de kruising *F. x colensoi* x *F. magdalenae*. I 89-04-02 is een vruchtbare zusterzaailing van 'Elma' (Van den Bergh, 1990).

N 01-02 (De Cooker, 2001), ontstaan uit de kruising ('Checkerboard' x 'Machu Picchu') x *F. juntasensis*. Deze vruchtbare zaailing lijkt sterk op *F. juntasensis* met als verschil dat ze een tot vier kroonblaadjes heeft. Voor een beschrijving van N 01-02 wordt verwezen naar The Fuchsia Breeders Initiative, nummer 1, juli 2013. pagina 8-9.

N 05-23 (De Cooker, 2005), ontstaan uit de kruising I 89-04-02 x 'Delicate White'.

N 16-20 (De Cooker, 2016), afkomstig uit de kruising 'Daryn John Woods' x *F. triphylla* 'Purcellian Elegancy'.

In het volgende nummer van het Belleke (maart 2019) zal verder worden ingegaan op een aantal projecten om paarse triphylla's te maken. Zaailingen zoals I 89-04-02, N 05-23 en N 01-02 hebben zoals zal blijken zeker de potentie om een belangrijke bijdrage te leveren.

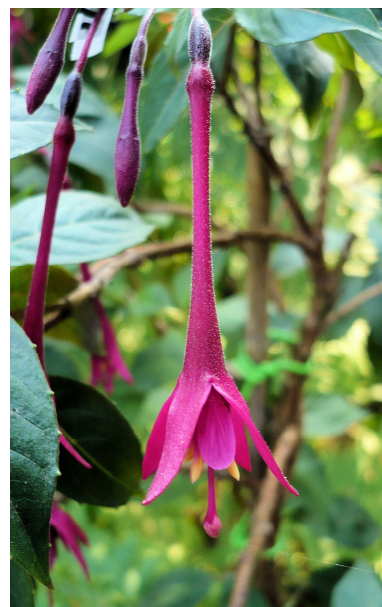
De echte doorbraak is gerealiseerd door 'Daryn John Woods' te kruisen met *F. triphylla* 'Purcellian Elegancy'. Uit deze kruising is zaailing N 16-20 ontstaan, een paarse triphylla die als vader en als moeder zeer vruchtbaar is. In een aantal artikelen zal volgend jaar worden aangegeven wat voor mogelijkheden dit biedt voor het maken van een breed scala aan paarse triphylla's.

F. N 05-23

F. N 01-02

F. N 16-20

F. juntasensis

Bessen van resp. roze
F. triphylla, oranje
F. triphylla en N 16-20

Vraag het aan Babs Bellefleur

Beste fuchsiavrienden,

Hallo, hier ben ik weer. Alweer een kwartaal voorbij, en de feestdagen staan voor de deur, daar heb ik echt zin in. Maar eerst wil ik toch nog even terugkijken op het laatste kwartaal. De najaarsbijeenkomst moesten we in de kelder houden omdat de grote zaal bezet was. Dat was wel even wennen zo'n kleine ruimte, maar toch ook weer gezellig.

Bij Babs Bellefleur kunt u al uw vragen kwijt waar u nergens anders mee terecht kunt. Babs denkt met u mee en geeft u deskundig advies over alles waar u mee worstelt. De redactie is echter nadrukkelijk *niet* verantwoordelijk voor de mening en welgemeende adviezen van Babs.

Mevrouw Bouts gaf een superlezing over vlinders, ik wist echt niet dat er zoveel over vlinders te vertellen was. Ze had ook een heleboel vlinders bij zich, in dozen achter glas weliswaar, natuurlijk geen levende. Stel je eens voor dat er honderden vlinders om ons heen zouden vliegen, ik weet niet of ik dat wel leuk zou vinden, met al die kriebelende pootjes. Maar het grote nieuws van die dag was dat ik die drie achter de tafel zover gekregen had om een (ahum) bittergarnituur te serveren. Zoals altijd mocht het de naam bittergarnituur weer niet dragen. Ik heb zegge en schrijven precies twee bitterballen gehad. Tjonge jonge, wat zijn het toch krenten die drie van achter de tafel. Sonja had ook nog de euvelen moed mij erop te wijzen dat het toch 100% meer was dan de vorige keer, toen had ik namelijk maar een bitterbal. Belachelijk dat ze zo iets durft te zeggen.

Maar nu iets veel leukers. We zijn naar Fientje en Jac geweest voor de Babbel, dat was echt keigaaf. Die mensen kunnen vertellen, geweldig gewoon. Fientje had voor heerlijke vlaai gezorgd, dat was echt smikkelen en smullen. Uiteraard heb ik een tweede stuk genomen, bescheidenheid op eetgebied ken ik niet. Maar er waren twee elementen in de kamer die mij onzeker maakten en me ook heel erg afleidden van hetgeen waarom we naar

Fientje en Jac gekomen waren. Er waren namelijk twee poezen. Ziet u het al voor u, een Airedale van stand in een kamer met twee poezen. Nu, ik kan u verzekeren dat zo iets niet meevalt. Ik had het liefst meteen achter die poezen aan gewild, maar ik snap natuurlijk ook wel dat Fientje en Jac dat niet leuk zouden vinden. Dus probeerde ik ze te negeren. Nu moet ik zeggen dat de donkere niet zo moeilijk was om te negeren, die

lag steeds te slapen, maar die rooie liep constant heel pedant door de kamer. Ik had al mijn zelfbeheersing nodig om er niet achteraan te gaan. Ik ben best trots op mezelf dat het me gelukt is.

En nu staan de feestdagen voor de deur, de kerstboom staat in de kamer en de kerststukjes op de tafels, heerlijk vind ik die tijd. Sonja is al aan het filosoferen hoe het kerstdiner eruit komt te zien, bij het aanhoren alleen al loopt het water me in de mond. Gek hè, thuis is ze helemaal geen krent, wat zou dat toch zijn dat ze bij onze vereniging zo op de centen zit, je zou bijna denken dat ze daar een prijs mee denkt te

winnen. Of zou het alleen maar interessantdoenerij zijn van haar. Voor mij is de menselijke geest toch al heel moeilijk te lezen, maar die van Sonja staat voor mij gelijk aan het hiërogliefenschrift, totaal onbegrijpelijk. En aangezien ik veel leukere dingen te doen heb, neem ik ook niet de moeite om het te ontcijferen.

Vanuit mijn stoel wens ik u allen gezellige en lekkere feestdagen toe en een gelukkig en gezond 2019.

We zien elkaar weer de 5de januari op onze nieuwjaarsreceptie. Daar kijk ik naar uit.

Niets tegen die drie van achter de tafel zeggen hoor, maar ik heb hoogstpersoonlijk contact met Tommie opgenomen, zodat ik zeker weet dat er dan vlaai is. En ik heb hem ook duidelijk gemaakt dat het niet van die kleine Sonjastukken moeten zijn. Ssst, mondje dicht.

Babs

Fuchsiavereniging Limburgs Belleke

De verantwoordelijkheid voor de artikelen in het Limburgs Belleke ligt volledig bij de auteur. De redactie behoudt zich het recht voor om, in overleg met de schrijver, artikelen in te korten of aan te passen. De inhoud van de artikelen hoeft nadrukkelijk niet de mening weer te geven van de redactie. Artikelen kunnen, met vermelding van bron en auteur, worden overgenomen door de bij Euro-Fuchsia aangesloten verenigingen.

Voorzitter	Frans Boers Panhuis 33 6305 AR Schin op Geul	Tel.: +31 43 4592156 e-mail: fra.boers@gmail.com
Secretaris:	Mario de Cooker Graaf de Hompeschstraat 9 6109 AK Ohé en Laak	Tel: +31 475 552227 e-mail: mario@decooker.nl
Penningmeester:	Sonja de Cooker Graaf de Hompeschstraat 9 6109 AK Ohé en Laak	Tel: +31 475 552227 e-mail: sonjadecooker@home.nl
Webmaster:	Frans Boers	e-mail: fra.boers@gmail.com
Redactie Belleke:	Mario & Sonja de Cooker	e-mail: redactie@decooker.nl
Internet:	www.fuchsiazoeken.nl	e-mail: fra.boers@gmail.com
KvK	65070135	